

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА
МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 39

Заснований в 1996 році

Рівне – 2008

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 39. — Рівне: РДГУ, 2008. — 202 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем теорії і методики виховання та навчання учнів і студентів, професійної орієнтації учнівської молоді, підготовки майбутніх педагогів.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, вихователів, практичних працівників освіти, керівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний секретар) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член АПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павлютенков Євген Михайлович – доктор педагогічних наук, професор (Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти);

Пасічник Ігор Демидович – доктор психологічних наук, професор (Національний університет “Острозька Академія”);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Савчин Мирослав Васильович – доктор психологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний інститут ім. Івана Франка);

Терещук Григорій Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 8 від 28.03.2008р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додаток до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

групи студентів. Він реалізується у п'ятьох етапах:

1. Визначення мети для розв'язання проблеми.
2. Відбір учасників: обговорюють проблему ті студенти, які були завчасно ознайомлені з нею, а також ті, які не були ознайомлені.
3. Аналіз труднощів: створюється група для аналізу проблеми, причин її виникнення.
4. Збір пропозицій для розв'язання проблеми, який фіксується на картках.
5. Складання програми заходів, де відбувається перевірка пропозицій, вони відсіваються та оцінюються учасниками обговорення. Результати зводяться до узгодженої програми дій.

Таким чином, основою інтерактивних технологій навчання є взаємодія учасників процесу навчання, що здійснюється за допомогою методів, які активізують діалог між викладачем і студентами. Викладач виступає в ролі більш досвідченого організатора процесу навчання. Всі учасники процесу при цьому взаємодіють один з одним, спільно вирішуючи проблеми. Така атмосфера співпраці з розв'язання проблем є оптимальною для формування умінь і навичок, необхідних для професії педагога.

Понад 2000 років тому Конфуцій казав: «Те, що я чую, я забуваю, те, що я бачу, я пам'ятаю, те, що я роблю, я розумію». Дещо змінивши слова цього великого педагога, ми сьогодні можемо сказати: «Коли я чую, бачу, обговорюю і роблю, я набуваю знань і вмінь, коли я передаю знання іншим – я стаю майстром». Сьогодні педагог – це не стільки той, хто вчить, скільки той, хто розуміє і відчуває, як дитина вчиться. Пам'ятаймо: «Не здивувати – не навчити». Хочеться побажати кожному педагогу «почути» «Молитву учня», з якою він щодня приходив до вас:

- Слухай мене, щоб я умів слухати.
- Поважай мене, щоб я поважав інших.
- Вір мені, щоб я повірив.
- Не принижуй мене, щоб я не принижував.
- Говори зі мною, щоб я умів говорити.
- Вибачай мені, щоб я вмів вибачати.
- Допомагай мені, щоб я став помічником.
- Не насміхайся з мене...
- Не ігноруй мене...
- Почуй мене, щоб я це відчув.
- Люби мене, щоб я умів любити.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вольфовська Т. Комунікативна компетентність молоді як одна з передумов досягнення життєвої мети //Шлях освіти. – 2001. – №3. – С. 13-16.
2. Кушнір В. Парадигма діалогу в професійній підготовці педагога //Шлях освіти. – 2002. – №4. – С. 8-12.
3. Мойсеюк Н. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: ВАТ "КДНК", 2003. – 615 с.
4. Петровская Л. Компетентность в общении. Социально-психологический тренинг. – М.: Изд-во МГУ, 1989. – 216 с.
5. Сергеев И. Основы педагогической деятельности: Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2004. – 316 с.
6. Тимченко И. Формирование коммуникативной культуры студентов в процессе изучения предметов гуманитарного цикла: Дис.... канд. пед. наук: 13.00.04. /Киевский национальный лингвистический университет. – К., 2001. – 213 с.

Резюме. В статье рассматривается проблема формирования умений диалогического взаимодействия будущих учителей как составная их профессиональной компетентности. Подчеркивается необходимость внедрения интерактивных технологий в практику работы высшей школы, применяя интерактивные методы обучения.

Ключевые слова: взаимодействие, диалоговая компетенция, технологии, проблемное обучение, креативное мышление, активные методы.

The summary. The author of the article considers the formation of dialogical interaction skills of future teachers as a component of their professional competence. Emphasized is the necessity of introduction of interactive techniques in work practice of a higher school applying interactive methods of training.

Key words: i nteraction, conversational, technology, problem studies, creative thought, experiment, method activity.

Одержано редакцією 25.02.2008.

УДК 370.02:04

І.С. ВОЙТОВИЧ, Д.В. ГРОМОВ, Ю.В. БАТИШКІНА

МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО–КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДЛЯ РОБОТИ З ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ

Резюме. У статті описано методику каталогізації науково-літературних фондів в сучасних бібліотеках, особливості представлення наукової інформації в електронному вигляді, технологію створення

електронної бібліотеки та методу пошуку інформації в ній.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, наукова інформація, електронні ресурси, інформаційно-пошукова система.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Характерною особливістю сучасного розвитку науки є значна кількість наукових документів, які одержані в результаті науково-дослідної роботи. Щорічно в світі видається понад 500 тисяч книг із різних галузей знань, велика кількість журналів, каталогів, довідників тощо. Обсяги нової інформації безперервно зростають, зростає і швидкість її розповсюдження. Уже з 1965 року у світовій інформаційній практиці з'явилася нова форма інформаційних видань – бібліографічні фактографічні машинозчитуючі бази даних на магнітних стрічках. Поряд з інформаційними виданнями органів НТІ для інформаційного пошуку слід використовувати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, бази і банки даних, Internet, адже проблема швидкого знаходження потрібної для науковця інформації з кожним днем стає все актуальнішою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні роки широко розвивається державна система збору, обробки, зберігання, ефективного пошуку та передачі інформації з використанням сучасної обчислювальної техніки. Розробкою методології створення ефективних інформаційних систем займається наука **інформатика**, яка має ряд специфічних напрямків розвитку [2]:

- технічне створення автоматизованих інформаційно-пошукових систем;
- програмний – забезпечення обчислювальних машин програмами;
- алгоритмічний – розробка алгоритмів змісту баз і банків даних.

Сукупність уніфікованих інформацій та послуг поданих в стандартизованому вигляді називається **інформаційним продуктом** – це спеціалізовані нормативні видання, державні стандарти, будівельні норми і правила тощо.

Функціонування автоматизованих систем обробки інформації (АСОІ) ґрунтується на машинному перетворенні інформації з відповідної проблеми. АСОІ використовується у науково-дослідному процесі в зв'язку із зростанням обсягів інформації до таких меж, коли досліджувати будь-яку проблему без ЕОМ неможливо. Структура інформаційної системи включає в себе банк даних: файл, секцію файлу, набір файлів, згрупованих у банку даних. Банк даних є сукупністю наборів файлів, згрупованих у масивах даних.

Формування цілей статті (постановка завдання). У своїй роботі ми хотіли б дослідити оптимізацію представлення і пошуку наукової інформації, як в друкованому, так і в електронному вигляді. Адже з розвитком електронних засобів інформації актуальність документальних джерел не знижується і потреба в них не зменшується. Для цього ми проаналізуємо роботу реальної та електронної бібліотеки та інших інформаційних ресурсів.

Виклад основного матеріалу. У науково-дослідній роботі особливе місце займає пошук і аналіз наукової інформації.

Організація пошуку інформації передбачає [4]:

- визначення кола питань, що будуть вивчатись;
- хронологічні межі пошуку необхідної літератури;
- уточнення можливості використання літератури зарубіжних авторів;
- уточнення джерел інформації (книги, статті, патентна література, стандарти тощо);
- визначення ступеню відбору літератури – всю з даного питання, чи тільки окремі матеріали;
- участь в роботі тематичних семінарів і конференцій;
- особисті контакти із спеціалістами з даної проблеми;
- вивчення архівних документів, науково-технічних звітів;
- пошук інформації в Інтернеті.

За підрахунками американських спеціалістів, від 10 до 20% науково-дослідних робіт можна було б не проводити, якщо би правильно була підібрана наукова інформація з проблеми, яка вивчається. Пошук потрібної інформації з кожним роком ускладнюється. Тому всі наукові працівники мають знати основні положення інформаційного пошуку. Інформаційний пошук – це сукупність операцій, спрямованих на пошук документів, які потрібні для розробки теми проблеми. Пошук може бути: ручний, який здійснюється за бібліографічними картками, картотеками, каталогами, механічним і автоматизованим.

Для опрацювання джерел з обраної теми використовують інформаційно-пошуковий апарат бібліотеки. У бібліотеках застосовується інформаційно-пошукова мова бібліотечно-бібліографічного типу: універсальна десяткова класифікація (УДК) і бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК) [1].

УДК – це міжнародна універсальна система, яка дозволяє детально представити зміст документальних фондів, забезпечити оперативний пошук інформації, має можливість свого розвитку і самовдосконалення. Вона складається із основної і допоміжної таблиць. Основна таблиця містить поняття і відповідні їм індекси, за допомогою яких систематизують знання людства. УДК систематизує всі людські знання у 10 розділах, де кожний розділ має десять підрозділів і т. ін. При цьому кожне нове поняття отримує свій числовий індекс.

Кодовим позначенням індексуються всі наукові знання, явища, поняття. І кожне нове знання при його виникненні знаходить своє місце. В залежності від потреб поділу інформаційно-пошукової мови до основних індексів додаються інші знаки, чим підвищується спеціалізація УДК. Для зручності сприйняття кожні три знаки

відокремлюються крапкою. Багато років УДК застосовувалась як найбільш досконала класифікація знань. Але згодом виникнення нових понять у науковій і практичній діяльності людей зумовили впровадження бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК), яка має іншу систему класифікації й індексації людських знань. Основна частина її буквенно-цифрових індексів побудована за десятковим принципом. Основні поділи ББК розподілені за 21 напрямком, кожний з яких має свій індекс із великих букв українського алфавіту.

Ці інформаційно-пошукові індекси застосовуються при організації бібліотечних фондів. Основою інформаційно-пошукового апарату бібліотек є каталоги. Це розташовані в порядку алфавіту картки з описом видань. В алфавітному каталозі – за прізвищами авторів та назвами публікацій незалежно від їх змісту; в предметному – картки з описом літературних джерел згруповані за предметними рубриками теж в алфавітному порядку основні каталоги формуються за принципом алфавіту або за принципом систематизації знань. Крім основних каталогів створюються допоміжні: каталог періодики, картотеки статей і рецензій. Основними каталогами є систематичний і алфавітний.

Ключем до каталогів бібліотеки є бібліографічні покажчики. Вони можуть бути різними за своїм завданням, змістом і формою. Для визначення стану вивченості теми потрібно звернутись до інформаційних видань, які випускають інститути та служби науково-технічної інформації, центри інформації, бібліотеки і охоплюють всі галузі народного господарства. Тут можна ознайомитись не лише з відомостями про надруковані праці, а й з вміщеними ідеями та фактами. Їх характеризує новизна поданої інформації, повнота охоплення джерел і наявність довідкового апарату, що полегшує пошук і систематизацію літератури [3].

Збір та обробку цих матеріалів в Україні здійснюють Книжкова палата України, Український інститут науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ), Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського та інші бібліотечно-інформаційні установи загальнодержавного або регіонального рівня.

Зберігання ж інформації в електронному вигляді здійснюється за допомогою банку даних. *Банк даних* – певна сукупність програмних, організаційних, технічних засобів призначених для централізованого накопичення та багатоцільового використання інформації, яка систематизована і сконцентрована в певному місті (у пам'яті ЕОМ, бібліотеці, каталогах, картотеці). Його ядром є база даних.

База даних – іменована сукупність інформаційних одиниць у певній предметній сфері. Функціонування цієї бази забезпечується сукупністю мовних і програмних засобів, які мають назву системи управління базою даних. База даних сприяє формуванню бази знань.

База знань – сукупність систематизованих основних відомостей, що належать до певної галузі знань і зберігаються в пам'яті ЕОМ. У ній виокремлюється дві відносно самостійні частини:

- знання про певну галузь у вигляді термінів і законів, стверджень;
- конкретні, факти що описують цю галузь.

База знань сприяє розвитку бази даних. Накопичення і зберігання великих інформаційних масивів – *баз даних*, дозволяє систематизувати документи за ознаками певної тематики, а також формувати *банки даних*, для оперативного багатоцільового використання відповідної інформації у наукових дослідженнях.

Досить популярним за останні роки стало використання локальних та глобальних інформаційних мереж. Ці мережі дають можливість змінити найбільш важливі основи створення, розповсюдження і застосування знань в освіті і науці в короткі терміни. Мільйони науковців користуються мережами для оперативного пошуку інформації, перевірки та наукової дискусії.

І все ж мережі не є універсальною заміною бібліотеки. Недоліки:

1. Не вся інформація розміщена на WEB-сторінках, а наявна є дуже обмеженою за обсягом та змістовністю в порівнянні з друкованими матеріалами.
2. WEB – не завжди відповідає стандартам достовірності. Більшість матеріалів опублікована без рецензій, без перевірки, гарантій.
3. WEB – не має каталогізації (описання змісту, форми) є лише мінімальна структура інформаційних матеріалів.
4. Не забезпечується ефективний пошук інформації фундаментальних наукових знань, і вона більше підходить для обміну свіжою інформацією і спілкування.

З метою вдосконалення системи розміщення, зберігання і пошуку потрібної інформації нами розроблено основи створення електронної бібліотеки та саму бібліотеку. Електронну бібліотеку з можливістю контекстного пошуку можна організувати на основі одного або декількох персональних комп'ютерів (робочих станцій), які підключені до локальної мережі. Розміщення файлів на комп'ютерах може бути довільним і не впорядкованим за назвами файлів та каталогами, однак при цьому дуже складно відслідковувати наявність дублікатів і однозначно розміщувати електронний посібник лише в одному каталозі із назвою, що відповідає певному інформаційному напрямку. Для того, щоб позбутися дублікатів та спростити подальший процес поповнення електронної бібліотеки, було обрано таку стратегію: розміщувати усі електронні посібники в одному каталозі та надавати ім'я файлу аналогічне до назви посібника із вказаним номером перевидання або номером частини (і ще додатково при необхідності ПІБ автора).

На даний час для здійснення контекстного пошуку інформації на жорсткому диску персонального комп'ютера можуть бути використані програми: Nero Search, Google Desktop або Yandex Desktop [5, 6, 7].

Проаналізувавши функціональні можливості роботи усіх перелічених систем для організації

контекстного пошуку, ми вирішили використати програму Yandex Desktop у зв'язку з наявністю зручного інтерфейсу, підтримці лінгвістичних словоформ та широкими можливостями керування роботою програми: вибір типів файлів, дисків або каталогів для індексування, можливість керування розміщенням індексного файлу. Отож в результаті електронна локальна бібліотека була організована таким чином:

1. На одному з підключених до локальної мережі комп'ютерів в одному каталозі були розміщені усі електронні посібники різного типу із відповідними до їхніх назв іменами файлів. Для усіх інших ПК (Робочих станцій) локальної мережі (ЛМ) був відкритий доступ до даного каталогу із правами лише на читання.

2. Для автоматизації підключення при завантаженні ОС до вказаного вище каталогу віддаленого ПК як окремого диску, був створений командний файл та доданий в список програм «Автозагрузка». В командному файлі (*.bat або *.cmd) за допомогою команди «net use» із відповідними параметрами здійснюється описане вище необхідне підключення.

3. На кожному ПК була встановлена програма Yandex Desktop, а підключений мережевий диск був внесений у список для індексування в програмі (Рис.1).

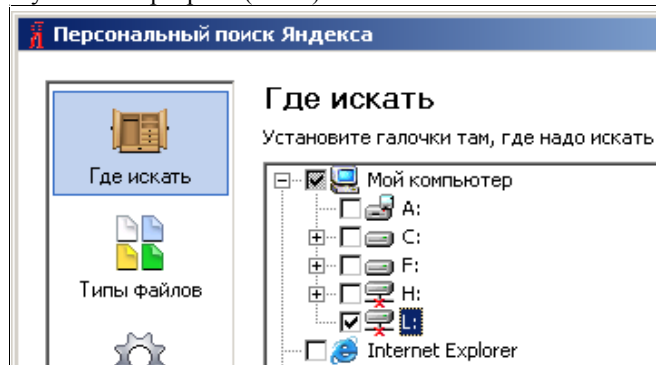

Рис. 1

4. В програмі Yandex Desktop були відмічені відповідні типи файлів та увімкнений примусовий режим здійснення індексування. При подальших запусках програми автоматично встановлюється «інтелектуальний» режим індексації нових електронних документів (Рис.2, Рис.3).

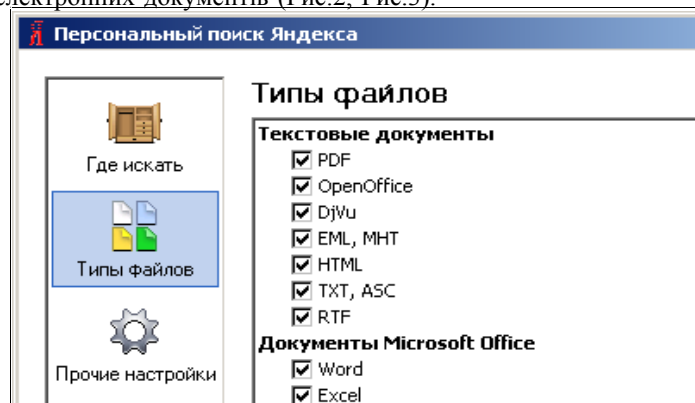

Рис. 2

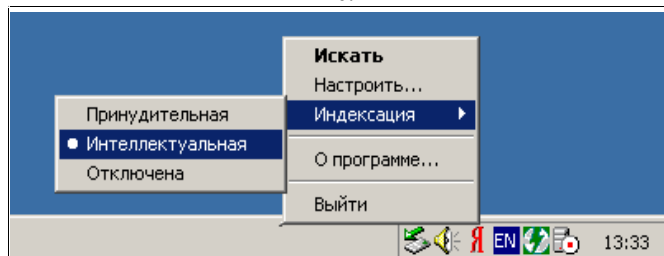

Рис. 3

5. Після завершення процесу індексації файлів можна викликати контекстний пошук через значок у системному треї (поблизу годинника) або за допомогою комбінації клавіш «Windows» + «Я» (Рис.3, Рис.4).

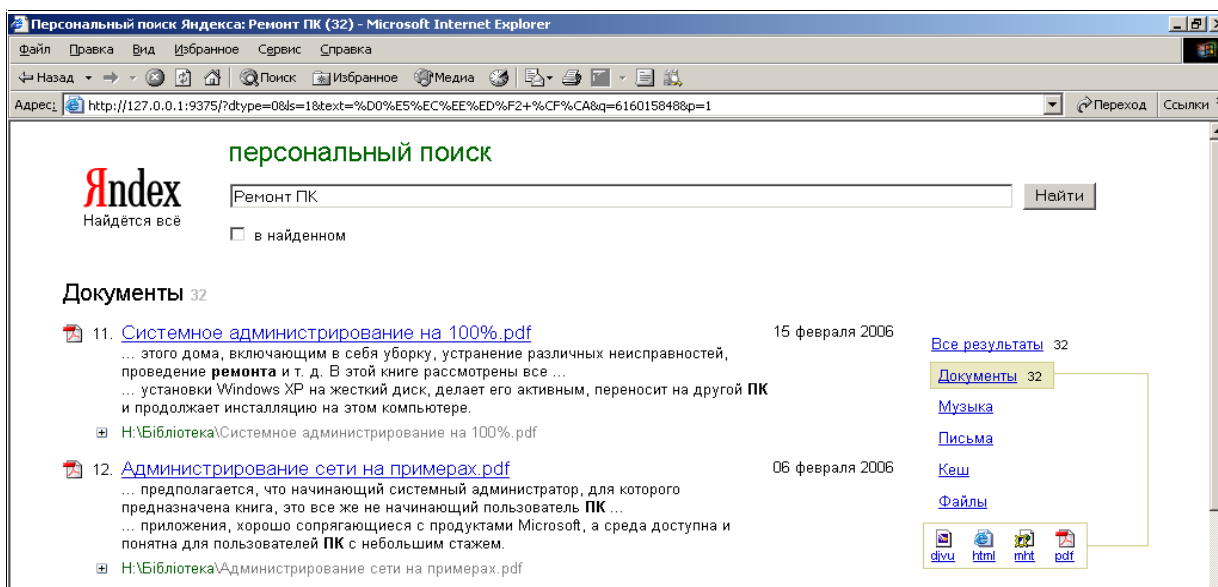

Рис.4

Висновки з даного дослідження. В результаті аналізу роботи реальної та електронної бібліотеки нами зроблені наступні висновки:

- робота реальної бібліотеки ґрунтується на двох системах класифікації літератури (УДК і ББК), а також на основі систематичного, алфавітного і допоміжних каталогів. Можливим напрямом вдосконалення роботи бібліотеки є використання електронних каталогів, які дозволяють значно пришвидшити пошук потрібного інформаційного ресурсу.
- робота електронної бібліотеки ґрунтується на використанні автоматизованої індексації окремих ключових слів та пошуку за цими словами з використанням пошукових систем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. – К.: Професіонал, 2004.– 208 с.
2. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2003. – 192 с.
3. Шейко В.М., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково – дослідницької діяльності. – К.: Знання-Прес, 2002.– 293 с.
4. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. – К.: Слово, 2003. – 240 с.
5. <http://desktop.google.com/ru/>
6. <http://nero.cps.ru/news/27.04.06.shtml>
7. <http://desktop.yandex.ru/>

Резюме. В статтє описана методика каталогізації науково-літературних фондів в сучасних бібліотеках, особливості представлення наукової інформації в електронному виді, технологію створення електронної бібліотеки і методику пошуку інформації в ній.

Ключевые слова: інформаційно-комунікаційні технології, наукова інформація, електронні ресурси, інформаційно-пошукова система.

The summary. In the article is described the method of cataloguing scientifically-literary funds in modern libraries, features of presentation scientific information in an electronic kind, technology of creation electronic library and method of information retrieval in it.

Key words: informatively-communication technologies, scientific information, electronic resources, informatively-searching system.

Одержано редакцією 15.02.2008.

УДК: [378. 14: 004]: 078

Т.А. СТЕГНІЙ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Резюме. В статті розкриваються проблеми впровадження нових інформаційних технологій, аналізуються дослідження педагогів-музикантів, висвітлюються методи роботи з Інтернет – ресурсом, пропонуються прийоми використання програмових засобів на заняттях з музичного виховання.

Ключові слова: нові інформаційні технології, комп'ютерні програми, мультимедіа, творчість, музичне виховання, освіта.

ЗМІСТ

<i>Бех І.Д.</i> Психологічне ферментування виховного процесу.	3
<i>Кукалець М.В., Мусій І.М.</i> Історичний аналіз розвитку педагогічних технологій.	8
<i>Дем'янюк Т.Д.</i> Соціально-психологічні механізми та загальнопедагогічні чинники виховання громадянина України.	10
<i>Кіндрат В.К.</i> Патріотичне виховання підлітків: психологічний аспект.	14
<i>Поліщук Н.В., Панченко М.С., Панченко І.М.</i> В.І. Вернадський і формування інтелектуального потенціалу нації.	23
<i>Косарева Н.І.</i> Формування почуття совісті як важливої риси громадянина-гуманіста.	28
<i>Калита Н.І.</i> Проблема жіночого виховання в структурі виховного ідеалу К. Ушинського.	31
<i>Пагура Т.І., Котовська Л.Г., Логін Т.П.</i> Теоретичні аспекти компетентісно зорієнтованого навчання.	34
<i>Панченко М.С., Панченко І.М., Поліщук Н.В.</i> Наука і духовність у процесі становлення творчої особистості.	39
<i>Боровець О.В.</i> Соціальна зумовленість системи виховання особистості.	44
<i>Безкоровайна О.В.</i> Проблема виховання культури особистісного самоствердження: концептуальні засади.	47
<i>Панчук А.П.</i> До проблеми громадянського виховання особистості.	53
<i>Савінова Н.С.</i> Стимулювання активної діяльності учнів в особистісно орієнтованому виховному процесі.	56
<i>Фіщук В.Г.</i> Стан організації самовиховання учнів в сучасній сільській школі.	62
<i>Нечипорук Л.І.</i> Формування моральної культури школярів в контексті загальнолюдських цінностей.	67
<i>Янцур М.С., Варич О.С.</i> Професійне самовизначення старшокласників у залежності від соціонічного типу особистості.	70
<i>Дещенко О.М.</i> Організаційно-педагогічні вимоги до навчального процесу з метою формування в учнів готовності до вибору професії.	77
<i>Войтович О.П.</i> Вивчення елементів фізики в курсах природознавства і математики початкової школи.	81
<i>Сіранчук Н.М.</i> Лінгводидактичне спрямування технологій розвитку образного мовлення в молодших школярів.	84
<i>Стельмащук Ж.Г.</i> Інтегрування різних видів мовленнєвої діяльності у процесі формування мовленнєвої компетенції учнів початкових класів.	88
<i>Колесніков С.А.</i> Гра на дитячих елементарних інструментах як засіб розвитку дітей молодшого шкільного віку.	91
<i>Трофімчук В.М.</i> Художнє конструювання як творчий навчально-виховний процес проектного моделювання старшокласників.	94
<i>Оксенюк О.В.</i> Відбір та структурування змісту історичного матеріалу з метою формування національних цінностей в учнів.	97
<i>Войтко А.І.</i> Організація професійних проб учнів VIII-IX класів загальноосвітньої школи.	102
<i>Денисюк Н.В.</i> Вирішення проблеми формування екологічної компетентності дівчат в програмах та навчально-методичних виданнях з трудового навчання (обслуговуюча праця).	104
<i>Семенович С.В.</i> Соціальна адаптація юнаків старшого шкільного віку засобами атлетичної гімнастики.	110
<i>Грицик Т.А.</i> Особливості форм та методів контролю навальних досягнень учнів з математики у профільних фізико-математичних класах.	113
<i>Парховнюк Г.О.</i> Роль вчителя інформатики в процесі формування професійного самовизначення старшокласників.	118
<i>Гудовсек О.А.</i> Роль позашкільних закладів освіти в системі естетичного виховання учнів (1950-1990 р.р.).	122
<i>Дем'яненко І.О.</i> Місце початкової спеціалізованої музичної освіти в структурі суспільних відносин.	125
<i>Мегем Є.І.</i> Навчальне завдання в проектній діяльності як особистісно значима проблема.	130
<i>Лісова С.В.</i> Деякі аспекти впровадження кредитної системи навчання.	134
<i>Шевчук А.С.</i> Технологія розробки програмно-методичного забезпечення фахових дисциплін за принципами кредитно-модульної системи.	135
<i>Мищеня О.М.</i> Формування громадянської відповідальності особистості у процесі засвоєння загальноосвітніх знань.	141
<i>Веремчук А.П.</i> Комплексне забезпечення реалізації системних функцій підготовки педагогів.	147
<i>Симчук Н.Р.</i> Проектно-технологічна діяльність студентів педагогічних коледжів.	151
<i>Хроленко М.В.</i> Модель процесу формування екологічної свідомості студентів педагогічних університетів.	157
<i>Завалевський Ю.І.</i> Роль професійної компетентності вчителів в умовах розбудови сучасної середньої освіти.	161
<i>Лупенко-Ковтун С.М.</i> Формування умінь діалогічної взаємодії майбутніх учителів та інтерактивні технології навчання.	165
<i>Войтович І.С., Громов Д.В., Батишкіна Ю.В.</i> Методика застосування інформаційно-комунікаційних технологій у вищих навчальних закладах для роботи з інформаційними ресурсами.	168
<i>Стегній Т.А.</i> Інформаційні технології в практиці викладання музичного виховання у педагогічному навчальному закладі.	172
<i>Троцюк М.В.</i> Ієрархія ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу.	174

<i>Мезем О.М.</i> Запровадження теоретичних аспектів методики викладання біології у практику роботи вітчизняної школи (друга половина 60-х—70-ті роки ХХ ст).	178
<i>Дупак Н.В.</i> Професійне навчання й підготовка фахівців у країнах Західної Європи.	183
<i>Димченко С.С.</i> Духовне відродження особистості Гната Хоткевича в контексті розвитку кобзарського мистецтва України.	185
<i>Потапчук Т.В.</i> Духовна музика – один із засобів формування духовного світу людини.	189
<i>Тарківська-Нагиналюк О.Д.</i> Особливості читання з листа у вокально-інструментальному ансамблі.	192
<i>Бондарчук А.Я.</i> Культура сімейних взаємин як педагогічна проблема.	195
<i>Відомості про авторів.</i>	198

Наукове видання

ОБНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 39

Заснований у 1996 р.

Відповідальний за підготовку збірника до видання Янцур М.С.
Технічний редактор Кравчук В.Ю.
Комп'ютерна верстка Хильчук Т.К.

Здано до набору 18. 02. 2008 р. Підписано до друку 28. 03. 2008 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 30,3. Обл. вид. арк. 30,7. Замовлення №67/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет, кафедра професійної педагогіки і
трудової підготовки (к. 98, тел. 8-0362-22-11-18)

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 8-0362-26-48-83

О – 59 **Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в
закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 39. —
Рівне: РДГУ, 2008. — 202 с.**

ISBN 966 — 7281 — 08 — 9.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем теорії і методики виховання та навчання учнів і студентів, професійної орієнтації учнівської молоді, підготовки майбутніх педагогів.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, вихователів, практичних працівників освіти, керівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.20